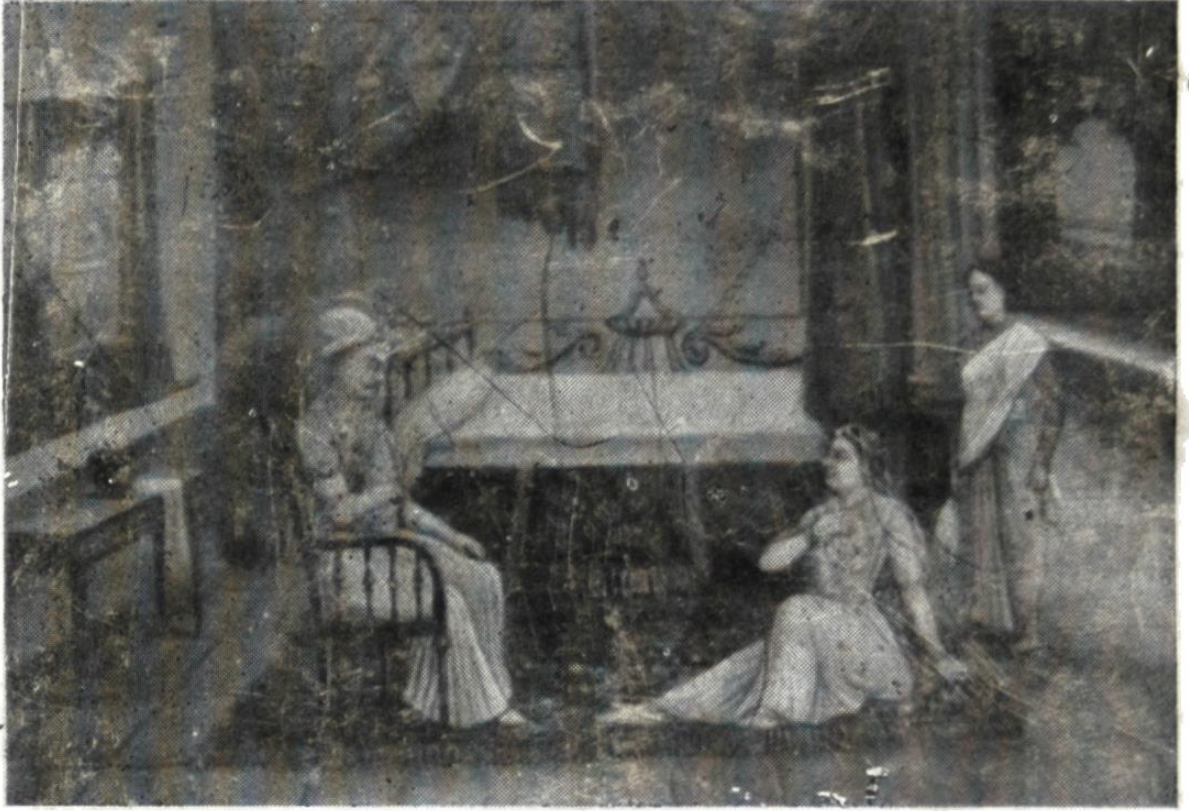
सुवर्ण नृपाऽवदान

बौद्ध ग्रन्थ रत्नमणिमाला आधारित

(शिक्षा रहस्यमय बाखँ व इहि विधिया खँ समेत)

लेखक व अनुवादक:

स्वर्गीय पं. वैद्य आशाकाजी बज्राचार्य

सुवर्ण नृपाऽवदान

बौद्ध ग्रन्थ रत्नमणिमाला आधारित

(शिक्षा रहस्यमय बाखं व इहि विधिया खँ समेत)

न्ह्योने च्वंगु किपाया खँ

राजा सुवर्ण व: महारानी प्रहसिता देवी नाप गोप्य सल्लाह यावले
"भविष्ये थ्व राज्ये गजागु घटना ज्वीन थ्यें" धंगु विषये
महारानीं सन्ताप कया सुथं बिया च्वंगु दृश्य।

लेखक व अनुवादक।

स्वर्गीय पं. वैद्य आशाकाजी वज्राचार्य

पिथंम्ह :
सद्धर्मराज वज्राचार्य
फोन नं. ५२६१५४

सहयोग ब्यूपिं :
तारा शाक्य
बिनु शाक्य
पूर्णा शाक्य

बुद्ध सम्वत्   २५३७
नेपाल सम्वत् ११११३
विक्रम सम्वत् २०५०

पारिश्रमिक ध्यू : १५।-

छापाहू :
बागमति छापाखाना
वनबहा, गाःबहाः, यल ।
फोन नं. ५२१८४७

श्रीबज्रसत्व गुरु यात नमस्कार

स्व. पं. वै. आशाकाजी ([illegible]) वज्राचार्य

[illegible]

जीवितकाले वसपोलं बौद्ध अवदान ग्रन्थ प्रकाश यायेत
तल्लीन जुया बिज्यागु किपा ।

इनाप

थ्व सुवर्ण नृपाऽवदान स्वर्गीय पं. वैद्य आशाकाजी वज्राचार्य आपालं तुलांगु शास्त्र बौद्ध ग्रन्थ अध्ययन याना अनुवाद याना बिज्यागु लेख मध्ये छगु रहस्यमय बाखं ख: । थ्व सुवर्ण वर्ण कुमार अवदान यागु बाखं मखु कि मेगु हे सुवर्ण राजा यागु अवदान ख: ।

थ्व बाखंने नेपाल जिल्लाया [illegible]पुर नगरया राजा सुवर्ण यागु परिचय बिया तगु नाप नापं छीगु समाज व नारी गणपिनि थ:गु गृहस्थि कुले सुख दु:ख हने बले ज्वीगु व्यावहारिक घटना विघटना व प्रिय अप्रिय नाप स्वागु, अथेनं दु:ख, स्वासां दु:ख, सिना वंसां दु:ख धैगु विषयले ज्ञान यागु खँ न्यंका त:गू झलकया चरम द्योतकं पिज्व:गु खँ बिलि बिलि जागु थापुत फुक्क वास्तविक हे जुया च्वंगु स्पष्ट रूपं कना तगु दु ।

इतिहास धैगु ज्ञान विज्ञान ख: । बुद्धि वर्धक व शिक्षा वर्धक ख: । बौद्ध इतिहास धैगु कुल धर्म यात स्थिर यायिगु मानव पिन्त जय मंगल कल्याण ज्वीगु व कल्याण याये मागु सुखदायक धर्म ध्वज ख: । जगतो हिताय सुखाय ख: ।

केवल थ्व प्रकाशित सुवर्ण नृपाऽवदान यागु खँ कलियुग वर्ष १००० दुलछि दं ल्यंगु समय यागु बौद्ध इतिहास ख: । उगु बखतेनं इहि विधियागु नियम बौलाक हे मिलेजू धैगु धापु दु । वर्तमान काल यागु इहि विधि चलन यक्को हे फरक जुया वन । थ्व हे बारे जि बराबर धया शिक्षा बिया च्वनागु अर्थयाना बिल धका पूज्य अजुजु बसपोल स्वर्गीय पं. वैद्य आशाकाजी वज्राचार्य जित बारम्बार धया बिज्यागु लोमकेहें मफु ।

अन्ते बसपोल यागु वचन लुमंका थ्व प्रकाशित सफू सकलया लागि अत्यन्त उपयोगी व शिक्षा प्रदायक जुगुलि बसपोल यागु हे लेख सुवर्ण नृपाऽवदान प्रकाश यायेत सुरक्षित याना थ्व प्रकाशनार्थ सहयोग ब्यूपिं क्येहेँपिं तारा देवी शाक्य, बिमु शाक्य, पूर्ण शाक्य पिन्त आपालं धन्यवाद बिया च्वना । हानं थ्व सफू आकर्षित सुन्दर यायेत परामर्श बिया बिज्याम्ह बागमती छापाखाना बेखाराज वज्राचार्य यातनं सहर्ष धन्यवाद दु । थ्व सफूति आखः मनं दुंगु द:सा क्षमा फोने ।

प्रकाशक

मंगलाचरण

रत्नकेतु राज तथागत धारणी

ॐ नमो भगवते रत्नकेतु राजाय तथागता यार्हते सम्यक्सम्बुद्धाय तद्यथा । ॐ रत्ने रत्ने महारत्ने रत्न विजये स्वाहा । ॐ दश दिक त्रिकाल सर्व रत्न त्रयाय ॐ नमः प्रदक्ष सुप्रदक्ष सर्व पाप विशोधने स्वाहा ।

थ्व धारणी थ्वना चिभा चैत्य स्वयम्भु भगवान यात चाहुला प्रणाम यात धाःसा छचाया छगु लाख प्रमाणं पुण्य फल लाभ ज्वी । अन्ते सुखावती वासं वनी धंगु बुद्ध भगवानं उपदेश बिया बिज्यात ।

आर्य्य वज्रपाणि लोकेश्वर धारणी

ओं नमो भगवते वज्रपाणि अवलोकितेश्वराय बोधिसत्वाय महासत्वाय महा कारूणिकाय । तद्यथा । ओं चल चल चिलि चिलि चुलु चुलु हुलु हुलु मुलु मुलु जाल जाल ओं ओं हुँ हुँ फट् फट् स्वाहा ।

थ्व धारणी करूणामय वज्रपाणि लोकेश्वर यागु खः । थ्व धारणी सुयें ह्निने बह्नी स्वको ह्निथं थ्वना जुल धाःसा नुगले बुद्धि लाभ ज्वी । खाखः जुया चं ह्लाये मसःपि, म्हाख थ्वने मफुपि, मसःपि मूर्खतित थ्वंकल धाःसा चिखा याकनं थ्वने सया वह । लिपा बुद्धिमान जुया विद्या लाभ ज्वी । छुंहे शंका कायेम्वा। थका भगवान बुद्धं सकलयात उपदेश बिया बिज्यागु धारणी मन्त्र खः ।

सुवर्णनृपाऽवदान

राजा सुवर्ण जुजु यागु छगु परिचय

शिक्षा रहस्यमय बाखं (इहिविधिया खं)

श्येमन्तपुरी नाम छगु देश दु। थ्व देशया राजा प्रश्येनजित। सन्तानया विषये विवाह यायाँ ३२ स्वीनिह्म रानीदत। थकालिह्म रानी क्षान्तिवती थ्वंगु पाखें पुत्र छह्म दु। विजयश्येन। थ्वं अबुया लिपा बालाक राजकाज या ज्यायाना वन। थ्व विजयश्येनया धर्मधरादेवी रानी छह्म जक स्त्री दु। थ्वंगु हे पाखें थ्वंगु गर्भ जन्म जूह्म पुत्रया नाम जयश्येन। थ्व तःधिकः जुस्येंलि थ्वंत राज्यया अधिकार बिया छन्हु कालान्तरे विजयश्येन राजा बृद्ध जुस्येंलि पुत्र जयश्येन यात राजाभिषेक बिया थः तपोबन वन।

तपचर्य यायाँ छन्हु प्राणान्त मृत्यु जुयावन। थ्व हे खबर न्यना थ्वया पुत्र जयश्येन राजा वनान्तरे अबु मृत्यु जूगु समाचार न्यना छन्हु सोवन। महर्षि पिसं मागु संस्कार याना छ्वयागु खं न्यंका जयश्येन राजा यात बोध यात। थ्व खं न्यना राजा जयश्येन अति खुसिनं जुल। प्रणाम याना वनान्तरे चाह्यू वन।

अन वनान्तरे नाप लाह्म छह्म राजा शंखधर नाम जुजु स्वाय्‌चिगु दु। थ्व खं कलि प्रवृत्ति कलिया प्रथम चरणे—कलिया १००० दोछि दं बिते जुस्येंलि यागु खं खः।

नेपाल जिल्लास शंखपुर नाम देश छगु दु। थ्व देशयात गुलिसिनं धर्मपुर धकानं धाई। व देशे जिमकं राज्यकाल चले याना थ्वंह्म शंखधर नाम राजा धका सोके। थ्व राजा अतिनं प्रशंसनीयह्म खः। थ्व राजाया प्रथम बिबाहिता

स्त्रीया नाम बिमला देवी । थ्व स्त्री अति सुन्दरी लक्षणं युक्तह्म स्वामी भक्ति धर्म निपुणह्म शास्त्रज्ञ (शास्त्रनं स:ह्म) ख: ।

तर अप्रसूता योग थंगु पाख्यें सन्तान मदु । नपुत्र नपुत्री । काय्‌नं मदु, म्ह्याय्‌नं मदु । अनेक प्रकारं सन्तानया विषये चिकित्सादि कार्य यात । वास याना स्वत । देवभक्ति जुया व्रत कर्मनं आपालं याना धन फुकल । तथापि सन्तान मदु । छन्हु थ्वहे बिमला देवी स्त्री याके अनुमतिकया पुर्नविवाह यात । थ्वंगु नाम चंपकवती । थ्व नापं निह्म स्त्री रानी दत । निदं स्वदं काल बिते जुल । थ्वंगु पाखेंनं सन्तान मदु ।

छन्हु दैव योग बिमला देवी त:धिक:ह्म रानीया पाखें हे गर्भवती जुया दशममास ज्विला क्यसेंलि पुत्र जन्म जुल। अत्यन्त सुन्दर लक्षणं संयुक्तह्म थ्व पुत्र यात सुवर्ण कुमार धका नाम प्रसिद्ध यात । दिन बिते जुंजुं सुवर्ण कुमार त:धिक जुल । विवाह याना बिल । थ्व सुवर्ण कुमारया पत्नीया नाम प्रहसिता देवी । थ्व अति सुन्दरी, ख्वा सदानं चकंका मुसुंमुसुं ह्निला च्वंगु ख्वा । एवं प्रकारं दिन बिते जुंजुं वन । प्यदं खुदं दत । थ्व प्रहसिता देवीया गर्भ राजा सुवर्ण कुमारया सन्तान मदु । थ:गु मनयात बिस्माद याना चोन । थ्व छें सन्तान ब:मला खनि धका धांधां शंखधर नाम राजा मृत्यु जुया वन ।

लिपा थ्वया पुत्र सुवर्ण कुमार जुजु जुल । अबुयासिनं बांलाक राज्य चले-याना प्रजापिन्त सुखीयाना सकसिनं धन्य २ धायेका प्रशंसनीयह्म राजा ख: धायेका च्वन ।

सन्तान मदया छन्हु प्रहसिता देवी याके वचन कया पुर्नविवाह यात । दँ बदँ स्वत । सन्तान मदु । थथेहे स्त्री पिंके वचन (अनुमती) कया अन्य स्त्री विवाह यात । तथापि सन्तान प्राप्त मजू ।

एवं रीतं जुजु सुवर्ण कुमारं ल्ह्यापायापि स्त्री पिंके अनुमति कयालि सन्तान छह्मसिया लागी धमाधम स्त्री बिवाह यात। ३२ स्वोनिह्म तक बिवाह याये धुंकल।

थ्व राजाया प्रथम द्वितीयं थ्वे च्वंह्म स्वह्मह्म तृतीय स्त्री छह्म ब्राह्मणी दान धका अबु ब्राह्मणं बीह्मह्म वु । बंगल सीमा पूजा याना (थ्या) फल पूजा याना सुवर्ण कुमार राजपुत्र भात देमा । जित थ्व भात पुरुष लायेमा धका ईच्छायाना ह्लिंह्लि थ्याफल पूजा याना सेवा याना चोंह्म पुत्री अबुह्मस्यं थ्याफल नापं ज्वंका दान बीह्मह्म खः । थ्वंगु नामनं चंपकवती नांतुं खः । थ्वंगु पाख्येनं सन्तान मदया हानं मेह्म स्त्री बिवाह याना स्वींनिह्म ३२ तक याका च्वन । तथापि सन्तान मदु ।

स्त्री पिनि व दरवारे थः थः कोथास चोना खं ज्वीगु वु । भात छक थःगु कोथास द्यं वेत ३१ स्वी छन्हु बिते याना ३२ स्वीनिन्हु दुखुन्हु तिनि नापं च्वने दंगु, थ्वनं धिक्कार हे खः धका दुःख मन याना चोनिगु ।

बिचे छक स्वाय् अबु धाय्माह्म जयश्येन बुजु नापनं सन्तान मवया बिवाह यायेत छक सह्ला कागु वु ।

उगु अवस्थाय् उगु शंखपुर नाम वेशे बिवाह यायिबले स्त्री पिनि इहिविधि ब्रत वंका नारिकेल फल जटावाल नंश्या ज्वंका गुलि सियां श्रीफल तःसिफल ज्वंका, गुलिसियां विल्वफल थ्याफल ज्वंका पूजादि कर्म यानालि सिघेवं मां अबु पिसं थः थःह्म पुत्री ज्वना पुत्रीयात ह्लाते थ्या इत्यादि फल दक्षिणा ताय् आश्यो अभीर स्वां सहित थ्वे ज्वंका जिलाजं ज्वीह्म पुरुष सःता पुरुषया ह्लाते कन्यादान धका पुत्री दानबीगु चलन सकसियां जुया च्वन । थथे इहिविधि याना कन्यादान यायिपिन्त न्यव। धका धायिगुनं जुया च्वन ।

छाय् धाःसा अनेक विधि विधानया नियम आचारं सहित यायिपि खः थंगु अर्थ वुने लाका न्यवाया समाज छगु बालागु हे थिति विधि खः धका मेपिसंनं बयान हे याना तं तःगु जुया च्वन ।

इहि ब्रतया अर्थ थथे खः । मिसाते प्रथम (ह्लापां) ज्वीगु बिवाह कर्मया छगु बालागु हिसि दुगु धर्म योग्यता दुगु विधान खः । स्त्री जाती (कन्या) ब्रह्मचारी पालन याना च्वंगु अवस्था यात इहिब्रत धकानं धाई । थ्वहे इहिब्रत पालन

याना स्त्रीनं नंबया फल, त:सिफल, ब्याफल पूजा याना वहे फल ह्लाती ज्वना थ: योह्म अथवा मां अबुं ल:ह्लाह्म पुरूषया ह्लाते वनेगु बिवाह कर्मया ज्या थ्व दम्पति संयोग जूगुनं थाथि । कारण निह्म मनू स्त्री व पुरूष संयोग (स्नेह) प्रेम जूगु ख: धकानं थाथि ।

थथे हिसि देक इहि व्रतया नियम विधि विधान पालन याना बिवाह ज्वोगु जूया निम्ति थौं तकनं नेपाले न्ह्यवा समाजे बिवाहया ज्याखं निमन्त्रणापत्रे समेतं इहिपा धका उल्लेख याना वयनेगु जुया हे च्वन तिनि ।

इहिपा धागुया अर्थ थथे ख: । इहि विधि तथा इहि विधान इहि व्रतया ज्या पालन याना बिवाह जूगु निमित्त इहिपा धंतल ।

थुजोगु प्राचीन विधि विधानं युक्तगु इहि व्रत विधिया महत्व गुण प्रभाव स्यूपि स:पिके न्ह्यना सोया यायेस:पि सज्जन वर्ग तथा विद्वान वर्ग पिसं थ: थ: पुत्री दान बोबले मचाबले मयास्ये उमेरे अवस्था थ्यंका इहि विधिहे बालाक शास्त्रोक्त रूपं पूजादि कर्मस जिलाज ज्वोह्म स:ता वहे पुरूषया ह्लाते ल:ह्लाना कन्यादान धका पुत्री दान बोंपिनं आतकं दनि । थ्व महायान ख: । ह्नानं बिवाह बले कलशाभिषेक बोबले सहजयान ज्वी ।

थ्वहे प्रथम बिवाह युक्तपि स्त्रीपि बिवाह यांथां गुह्यराजा सुवर्ण जुजुं सन्तानया लागी बिवाह याना ३२ स्वोनिह्म दे धंकल। उगु बखते व फुक्क ३२ स्वोनिह्म स्त्रीपि अर्थात् रानीपिंगु गर्भ पुत्रपुत्रो जन्म मजू। सुवर्ण जुजु नं ३२ रानीपिसनं त:चोकं हरेस नल । धिक्कार धंगु शब्द थ: थ:पिसं थ: थ:गु कपाले ह्लाहाति दाया दु:ख प्रकट याना च्वन ।

थथे काल दिन बिते यांथां छन्हु खं जुल । छुयाये, गुगुयाये, गथ्येयायेगु, छु धर्म यासा सन्तान दंगु, स्वंके न्ह्यनेगु । स: स्यूपिके न्ह्यना धाधागु तक फुकं याये धुन । मयानागुनं छुंहे मन्त । धासानं जिल । इत्यादि आपालं बिचार याना खोया हाला दु:ख पुकरे याना बृद्ध बृद्धी पुलापि अनुभोगी मनू तेके न्ह्यना मामागु तकनं धन द्रव्य खर्चयाना व्रत कर्म देवभक्ति पूजादि होम कर्म आपालं

यानानं सन्तान प्राप्त मजूगुलि त्वाय् मबु अवश्येन सःता बंकेनं दुःख पुकरे याना छुयाये धका न्यना सोया बँ थागुनं छगु निगु धर्म यानाहे सोत । तथापि सन्तान मबु ।

उगु अवस्थाय् व दरबारे रानीपिं ३२ स्वीनिह्मसियां थिथि चित्त विरोध ज्वोका बराबर कलह याना त्वापु पिकया छँ तः तःसकं हाला कोया अनेक उपद्रव गृह कलह याना पुरुष (भात) यात मन आनन्द मज्वोका सवानं त्वापु खँ जक ल्हाना "बँ थथ्ये यात, बँ थथ्ये धाल, बँ अथ्ये यात, बँ अथ्ये धाल । जि जक छाये सह याये फं इत्यादि" कुशब्द उच्चारण जुगु जुजु सुवर्ण कुमारं न्यने मफुत । आपालं मनयात विस्मात ज्वोका थःत थःह्म धिक्कार याना च्वन ।

व जुजु सुवर्ण राजां धाल । "जिहे मूर्ख जुल । जिहे मूर्ख खः । छाये जि थुलिमछि स्त्रीगणपिं विवाह यात । सन्तान मबु धका स्त्रीगणपिं विवाह यात । सन्तान मदु धका अधमाधम मिसात थुलिमछि ३२ स्वीनिह्म विवाह यानागु फल थौं आ छथ्ये नेतहे आः थ्व मिसां छु न्वानु खँ ल्हायिनव्यँ । व मिसां छु खँ कचकच न्यंकिनव्यँ । "ह्मानं बँ याय् ज्यू, जि याय् मज्यूला ? बँ थथ्ये यात, जि याय् मज्यूला ? व जि स्वयानं लिपा वोह्मजा खः । बँ भात यात छु चाकरी यागु दु । जि गुलि भातयात चाकरी याना च्वना । ह्मानं मेह्म रानी हाला है । थथ्ये खः । जि गुलि छँ माश्व ज्याखँ बनोवस्था याना च्वनागुदु । छिमिसं छु याना च्वनागुदु । भात छह्म जक लेताय्का छँ ताले लायिलाकी ? छँ थुलि वस अपोकाल, जि कयागु दुलाकि ? । तिसा वस अपोकायिपिनं छिपिं । छँ ज्याखँ छुं हे मयास्ये कोथाय् जक चोना सा भौं धाक्को कोयां कोयां नया तोना धाकु धाकूगु ज्या धाक्को जित याका, सा भौं कोयां कोयां ने तोने मखंह्म जि । धाकु धाकूगु ज्या धाक्को याये माह्मनं जिहे मखुला ?। जि सह याये फंलाकी ?। ए ! थथ्येका मखुलाकोसा" धका वाक्कु छिना तः तःसकं हाला त्वापु खँ ल्हायिपिं । ह्मानं गुलि महारानीपिं हाला है । भात जुया च्वनां मिजंनं विवेक बेके म्वालाकि फुक कलापिन्त उत्ति खना तये म्वालाकी । छु धका जि विवाह यानागु ? ।

जि जक कला मखुला ? । जि जक थ्यो श्वातींलाकी ? । जिनं सह याये फंमखुका छु थया ? । थुजोगु तालं कलापि महारानी धापि ह्लिह्लि छँ (राजदरबारे) ल्वापु याना च्वनीगु ।

व राजा सुवर्ण न्यनां न्यने हे मफुत । मुये बहनी जानेत कलापिंगु ल्वापु खँया घुर्कि जक न्यना नेमाल । जुजु गंसि जुल । जुजुयात चित्त प्रानंद थंगु गुवलेसनं मन्त ।

कोथास जुजुनाप च्वनेगु पालाम्ह महारानी छम्ह उखुन्हुया दिने जिगु कोथाय् थौं भात द्यं वंगु धका ले ले ताया मुसुंमुसुं न्हिला सा भिं नका तोंका चाकरी यायिगु । छं हे ल्वापु खं मल्हास्ये ख्वा सोया जुजुयात खुसियाना च्वनीगु ।

मेपि महारानीपि फुक्कसिया तंम्वेका ख्वा खिउँका बेको मिखां स्वया घांगरा घुंगुरू सना फः फः स्वया ज्वीगु । थ्रले व जुजु द्यं वने पाः सिधेवं हानं कह्ले कंसया अवस्था जुलकि व मुसुंमुसुं ह्लिला च्वंह्म रानीनं हानं वहे तालं बेको मिखां फः फः स्वया ज्वीगु भात कोथाय् द्यं वंगु पाः थुन्हु छन्हु ख्वा चकंका च्वनीगु ख्वा चःकनीगु । थ्रनेपाः सिधलकी हानं महारानीपिनि थंग बेको मिखां स्वया फः फः हे स्वयिगु ।

व राजा सुवर्ण जुजुया बुढीह्म मां बिमला देवीया मने तापकया हालीगु । भौपिं बयां बयां फंबयांथ्यें । नेगु पो वुथ्यें ज्या पो मवु । बुढीह्म माजुयात पुलुपुलुं स्वका सा भीं कोथां कोथां ल्वाना नया ज्वीगु । जि काय्या गुजोगु दुःख । धिक्कार दिंपि थुलिमछि ३२ स्वीनिह्म मिसाते छह्मसियाजा छह्म जूसानं काय् म्ह्याय् दयेमानि । सा मौं कोथां कोथा ह्लिह्लि नया वाःखागुलि छिमि मचात मदुगुका स्यूला, थ्रामये ज्वोका "छत्वा वायां बात्वा यःके नातुं" धाःथ्यें जुल । "भ्रि थ्रपमाल स्वे म्वाक याकनं जक सिना वने वय्‌मा" धका पुतुपुतुं हाला च्वनीगु ।

थ्रले काय्‌ह्म सुवर्ण जुजुं मां यात "हालेमते मां हालेमते" । छुयाये,

कोयाए मा मों नेगु पुरे याना तयांहेजा थुजोगु ह्लि ह्लि ल्यापु । सागु भिगु नेगु कोथाय् पुरे मयासाजा जित सं दुया जिलिसे ल्वा मवंला ? जि जा बयां बयां कलापि दया धाय्का, मेपिनि याकचा जक कला दुपिनि ल्वापु मदु पिनिनं कोयां कोयां सार्मो नेगु पुरेजु । मां पुतुपुतुं हालेमते । छाये धा:सा मिजंया कला धंह्य द्यो थ्यें माने याना लेताय्का तेमा। समाजहे यजोगु । बखतं वोगु । जिजक मखु, आपासिया थुजोगु चलन जुल । कोथाय् सागु भिगु नेगु तोनेगु पुरे मजुलकि व भिजं कला यात धिक्कार ज्वी । कलानं धिक्कार धाय्का स्वनेगुनं छगु धिक्कार हे खः । ख ला मां । अथ्ये कला नंहे धिक्कार ह्य मिजं धाय्का छाय् चोनेगु । मां नं धाथ्यें दा: अपो जुयाला मस्यू, थुलिमछि ३२ स्वोनिह्य स्त्रीपिं दु । स्वयांहे मचा मदु । गुलिसियां नये तोने मदुपिनि याकचा मिसाया पाख्यें वं छह्य धंम्यें काय् म्हधाय्‌पि बयां बयां दया गनं छोये, गुथाये छोये । मचा मवंगु बासः याना ज्वीमा । जि जुलं ३२ स्वोनिह्य कलाया पाख्यें छह्यसिया जकहे काय् अथवा म्हयाय् धका छह्य मदु । जिगु कर्मं जुलं धिक्कार हे खः । काय् मचा मदु धका हानं हानं बिवाह यायेगु नं छगु धिक्कार हे धासानं ज्यू । छाये धायि, छं थःत लिपा चिता सुख मदु । काय् द सां दुःख । मदुसां दुःख । कला आपा दःसां अनहे दुःख । थथ्ये लिपा ल्वापु ज्वीगु स्यूसा गुवलें थथ्ये बहु बिवाह याये । याये मखु । छुयाये, याये धुन । मचातनं मदु । बहु बिवाह यानागुनं धिक्कार थ्यथं हे जुल । त्वाय् अबुं धं बिज्याःगुला खः । बहु बिवाह याय्‌गु लिपा थःत दुःख ज्वी । जि बाज्यां ३२ स्वोनिह्य बहु बिवाह याना वंगुलि छं अजिपि (बर्जेपि) बयां बयां । ह्लि ह्लि कचकच यायिगु, न्यनेहे मफु । थःथ्ये थःह्य दुःख फोनेथ्यें ज्वी । लिपा पसंताप चाय मालो । काय् म्हयाय् मदुसानं हानं हानं स्त्री बिवाह याय् मते । जिगु पाख्यें बहु बिवाह याय्‌गु ठीक मजू । धका संझे याकूगु खः ।

उगु बखते जि युवनमत्ता, धनमत्ता, राजमत्ता लिपा यागु अवस्था वंगु छुंहे बिचार मदु । सवानं थथ्यंहे मखुला धका अहंकार तोप्वीका भविष्यया ज्ञान मसीका मसेका यों थुजोगु बाज्या अबु पिसं मनगु दुःख नया चिता सुख मवेका

चोनेमाल । थुलिमछि कला पिगु पाख्यें हानं मचा दुसानं छ्याये । थ्वया सिनं दोबर तेबर ल्वापु ज्वीगु सोया हरेस नया च्वनेमालीगु खः । पितुं थिक देंवें छह्म छह्म मचात दुसानं छह्म जक कला जूसानं लिपाजा मां अबु पिन्तनं दुःखहे ज्वीगु खनि । हानं छह्म कलाया पाख्यें काय् म्ह्याय् मदु धका हानं म्येह्म स्त्री बिवाह यासानं काय् दःसानं दुःख हे, काय् मदुसानं न्ह्यथें लिथु निह्म सिया ल्वापु याना च्वनीगुनं दुःख हे । असलह्म ज्ञानिह्म संगत दुह्म सःस्यूह्म शान्तह्म जुल धासा काय् म्ह्याय् मदुसानं छह्म जक कलाया पाख्ये छुं हे दुःख दैमखु । हानं थथेंहे असलह्म सुपुत्रह्म जुल धासा छह्म जक काय् अथवा म्ह्याय् जुल धासानं अनहे सुख । कुपुत्रह्म काय्, कुपुत्री म्ह्याय्, कुपत्नी स्त्री जुलसा नं छह्म जक जूसानं अबुयात अथवा भातयात सदानं हे दुःख ज्वीगु खः । थ्व ज्ञान जि ह्लापा मसिल मथुल । मां न्यना बिज्याहुं । छपि बृद्धी जुल । आःपालं म्वायि मखुत । हालेमते सहयाना चों ।

थुलिधया थःगु मूलगु कोथाय् वना स्वोनिह्म कलापिं (स्त्रीगणपिं) मुंका सुवर्ण कुमार जुजुं थथ्ये धाल । हे स्त्रीगणपिं छिपिं बराबर ल्वाना हाला छें कचकच अपो याना जितनं थःथः पिनिगु मनयात आनन्द मज्वीका च्वन । थनि-निसें हालेमते । ल्वापु खें पिकाय् मते, ल्वापु याये मते । माया तया जु । कुबुद्धि पिकया अहंकारी जुया छें विघ्नोपद्रव याना हाला सना ज्वी मते । जिगु खें न्य, छह्म काय् वेकेया लागी थुलिमछि छिपिं स्त्रीगणपिं जि छह्म पुरूषं बिवाह यानागु आपालं ब्यर्थ जुल । जितनं दुःख, छिमितनं दुःख जुल । हानं छिपि फुकयागु पाख्यें काय् म्ह्याय्पि दःसानं गुलिजक दुःख ज्वीगु । आः छह्मसिगु पाख्येंनं सन्तान मदु । अथ्येनं दुःख हे जुल । वयासिनं हानं छिपि ह्लिंह्लि ल्वाना चोंगुलि जित अन हे दुःख जुल । जि अनुभोग याये धुन । थथ्ये सन्तान मदु धका हानं मेह्म स्त्री बिवाह याना मिह्म स्वह्म थथ्ये अर्थां अर्थां कलापि तया ज्वीह्म मिजं (पुरूष) व मनुया जन्म धिक्कार । बहु बिवाह याना अथवा आपा स्त्रीगण कलापि तया ज्वोह्म पुरूष (मिजं) या बुद्धि उलूक धाये ह्लिखां अंग पंछि तुल्य

खः । ह्लिखां झंग पंछिनं ह्लिने मिखां खनी जखु । बहनी बुलकि रात्रीया प्रहरे थाह्ल जक मिखां खनी । थथ्यें आपा कला वुह्र मिजं मिखां मखंका थाह्ल जक मिखां खंका जूह्र ह्लिखां झंग तोयंक पंछि तुल्य खः । जि थ्यखं छिपि सकसित कनागु खः । मस्यू विन्त कनेगु खः ।

शास्त्रे धंतगु दु । जि थ्व खं स्यू । धनमत्तां याना लोमना थ्वंगुलि भापी हे मफुत । आपा कला वुह्र कामी पुरुषया विश्वास मदु । थ्वयागु ज्ञाने थ्वने मज्यू । चोन धासा सम्यक सम्बुद्ध तथागतयागु अनात्मा ज्ञानं याकनं तरे ज्वोगु याकें अलग जुयः संसारमय मतुनाले दुंका सवानं दुःख सिया अनित्य संसारे थाथा हुला मदुगु आत्मा यात मिथ्या दृष्टि दु धका भापिया झंगपंछि हाला ज्वोथ्यें आत्मा आत्मा परमात्मा धका मथा बुद्धि संसारे म्हायोसा जुया महा शंकष्ट जुया दुःखमय थले कुतुबंका थ्वने माली ।

हानं थथ्यें बहु पुरुष दुह्र स्त्री आपा पुरुष लिस्यें विलास याना ज्वोह्र मिसा वेश्या स्त्री यागु विश्वास मदु । थ्वंगु ज्ञाने थ्वने मज्यू । चोन धासा थथ्यें हे दु खमय संसारे थाथा हुला नरके भोग याना पशुपंछि, को आवि जक जुया दु ख भोग याय माली ।

थों जि बहु विवाह याना आपालं स्त्रीगणपिगु पुथले थ्वना छुंहे ज्ञान बुद्धि मदेका अहंकार अभिमानं व्याप्त याना तृष्णाया जाले ह्लिता गथ्यजा माझिया जाले लाह्र न्याथ्यें थाथावायां मिका नाना प्रकारया मिथ्या दृष्टि लागु मुट्ठा खं अनर्थ खं, दयेले मदुगु खं, मूर्खया खं, वेंया खं, लोभितेगु खं, काममत्ताया खं, मथा व मिसा बुद्धिया खं, अविद्याया खं, न्यना यथागयेजा काममत्ता स्त्री जाले भुले जुया नवोगु वस्तु दुथाय् मूर्छित भुना चोनीथ्यें विसातेसं भुंका सकल विद्वानतेसं धिक्कार धायेका थों जि चोनेमाल । उकोसनं हानं जि छह्र थुलि-मछि कलापि तयानं निःसन्तान जुया चोनेमाल । कारण काय् अथवा म्ह्याय् धंपि छह्र हे मदेका चोनेमाल । थुजोगु जितथ्यं जागु दुःख सोयितनं मदेमा, मज्वोमा ।

ह्मानं जि अनुभोग याना खं धाये त्यना। मिसातेनं सन्तान विषये बहु बिवाह यायिह्म पुरूष भात। गनहे मवंनिह्म मिसा प्रथम इहि वत याना थथ्ये नलिह्म स्त्री पिनिनं थथे जि कलांपि स्वीनिह्म ३२ स्त्रीगण पिनि थ्यें जागु दु:ख मवेमा, मज्वीमा। थका, मलाका पश्चाताप ज्वीका मिखाय् खोवि वेका छातिस ह्ला तया ह्लकुस ह्ला दिका तार्उति भुले जुया चोन।

उगु बखते ३२ स्वीनिह्म स्त्रीगणपिसं भातं दु:ख प्रकट यागु खना थ: थ:गु मनं सह याना बिन्ति यात।

"भो स्वामी! महाराज! छलपोलं थें बिज्यागु खं मखुगु छुंहे मखु। फुक थ:गु जक हे खं ख:। आ: छलपोलं छु याये ज्यूनि, ह्मानं जिमिसं छु याये ज्यू। जूगु ज्वी धुंकल। आवंलि लिपा यात बिचार यायेगु ख:। जिमिसं नं छलपोलं थें बिज्याथ्यें सकसित गन्येगु म्यगुपिन्त कनेगु। थ्व खं जक मखु। थ्यानं याये माल। बर्थां बर्थां मिसाते छह्म मात्र भात, भातयानं दु:ख, मिसातेनं दु:ख, मचात व:सानं दु:ख, मचा मवुसानं दु:ख। छह्म जक कला दुह्म मिजंया हेजा आपालं मचात वत था:सा सोयां सोये मफुगु मां मबुया लिपा दु:ख ज्वी थास्येंलि जिपि थुलिमछि मिसाते पाख्येंनं मचात वत था:सा छु जक दु:ख मज्वीगु ख:। अनेगु तालं दु:ख ज्वी फु। आपालं कला दुह्म मिजंया बुद्धि ठीक समाजया बांलागु भिगु बुद्धिनं पिहां वंगु मखु। मिसाते भातं येकेगु छगु जक बिचार याना तुनायाना (कुबिद्यां) प्रयोग याना अनेगु तालं सना वास अथवा मेमेगुहे नका तोंका भातयात वें याये नं फु अथवा भात हे जूसानं त्याग याये फु। ह्मानं आपा कला दुपिनि मिसाते ह्मांति ह्मांति काय्‌पि म्ह्याय्‌पि वेकेगु जक कोशिस याना ज्वी। थ: काय् मचा मन्त था:सा न्ह्यपंथु अथवा लिपुया पाख्यें दुह्म काय्यात विष नका स्यायफु। थथे जुया वंगु दु। न्यना तयागुनं दु। जिपि फुक मिसाते थ्व ३२ स्वीनिह्म स्त्री पिनि मचात मन्तं हे थुजोगु ह्लि ह्लि ल्वापु कचकच। फुक थ्व ३२ स्वीनिह्म मिसाते नं मचात दुगु जूसा थ्व छें गुलिजक ल्वापु कचकच ज्वीगु ज्वी। छलपोल छह्म मिजं स्वर्गवास ज्वीबले स्वीनिह्म जिपि मिसाते फुक

सियां विधवा धका मात मदेका ज्वने मालीगु। छह्म पुरुष ३२ स्वोनिह्म मिसाते म्हंका जुस्येंलि ल्वापुं गुबले जक पोनिगु, जिमिजा आनं ह्लि ह्लि मात नापं बियोग ज्वोका च्वनेमा। अथ्ये नं दु:ख। मात परलोक वनी बले फुक कलापिनि विधवा ज्वी। अथ्यें नं दु:ख। म्वासां दु:ख। सिना वंसां दु:ख।

यक्को हे धन संग्रसि दुसानं आपा कला दुह्म मिजं मिसाते मात मलायेमा। जिमि खुन्हु थुजोगु दु:ख जुल। थ्व खं फुक्क ताक्क सित कन्येगु गन्येगु थ्व छगु पर उपकारया सिद्धान्त खः। आपा कला तंपि मिजंते बुद्धि धिक्कार खः। आपा कला दुह्म मिजं यात बिया हैपि मां अबु निनं धिक्कार हे खः। थथ्ये आपा कला दुह्म मिजं याके धन सोया बंपि मिसातनं धिक्कार हे खः।"

उगु अवस्थाय् बुढीह्म माजु वया वंनं न्वं वात। धन छिमि ह्वाला ज्वंगु खं जि थ्वीके धुन। छिपि ह्वाला ज्वंगु खं जि ता। छिपि ह्वाला ज्वंगु खं छु थ्यें धाःसा– जाने धुंका छिमिगु जात छु धका न्यने थ्यें जुल। बूगु जा ह्वानं जाकि ज्वी मखु। छिपि ह्वाला ज्वंगु फुकं हे धिक्कार। वंगु वने धुंकल। आ ह्वानं वंगु वहे दु। मात सिना वनी बले छह्म जक कला जूसां नं विधवा हे ज्वी। आपा कला दुपिनिनं मात मदंबले कलापि विधवा हे ज्वी। ह्वानं थ्ये थाय् मेह्महे मिजं या थाय् वना मात वेकल धाःसा मिसाया विधवा ह्वानं मजुल। वहे तालं निथाय् स्वथाय् वना मात दुसानं व मात तोता ह्वानं थ्ये थाय् मेह्महे मात वेक वंपि मिसातनं यको दु। थथ्यें मिजं तेनं कला दुसा नं ह्वानं मेह्महे मिसा है पिनं यको दु। थ्व खं थःथःगु छें परिस्थिति मिले मजूतले अनेक ज्वी फु। जुया ज्वंगु हे न खः। जि काय्या सन्तान मदुया कारणे निह्म स्वह्मयाना बिवाह यां यां कर्मभोग धाय्‌ला? छु धाय्? ३२ स्वोनिह्म तक स्त्री सहित याना नं यों तक छह्म स्त्री पाःथ्यें काय् मचा मदु। न म्हधाय् दु। थथ्ये जुलं हे छिपि मिले मजू। मजात दुसा छिपि मिले ज्वीला। बालाक स्नेह तया तता क्येंहेंपि मिलेजुया ल्वापु मयासे छें शुभ कल्याण ज्वोगु, मात यात मन आनन्द ज्वोक थःपिनिनं सुख ज्वोगु छें लक्ष्मी खुसि ज्वोगु, मेंपि प्रजागण पिसंनं धन्य धन्य महारानीपि धका तारिफ

थाका च्वनेमा । ग्रामय् कुचित्त, कुस्वभाव पिकया थ:गु दर्जा थ:म्ह ह्नमसीका जुजु थ्यें जाह्न थ:विनि स्वामी भातयात नाना प्रकारं मखु मखुगु खँ कना धर्म अधर्म छुं हे विचार मयासे करपिसं धिक्कार यायि थंगु सरम हे मकास्ये लाज धर्म तोता थो थोथ्ये हाला खोया सना त्वाना ज्वीगु थ्व छँ यात जुजु थुया च्वंह्न भात यात छिपि फुक महारानी धायेका च्वंपिन्त लोला ? ।

थुलि भिगु माँ यागु वचन न्यना पुत्र सुवर्ण कुमार महाराजं बिन्ति याना माँ यागु पालि निपायसनं थ:गु शिर दिका प्रणाम याये धुंस्येलि बिन्ति यात । "धन्य माँ छलपोल । छलपोलया सुवचन न्यना जिगु मन शीतल जुल । जि पुत्र यागु छुं अपराध अन्याय दया च्वंगु यात क्षमा याना वया तया जित माफि बिया बिज्याहुँ । थनि निसें माँ छलपोल यात ह्लिया स्वको सुथे ह्लिने बह्नी प्रदक्षिणा याना (चाहुला) माँया तुति भोपुया जिनं सेवा यायेगु जुल" धका बिन्ति यायाँ भिखास खोबि बेका च्वन ।

पुत्रया ख्वा स्वया माँ नं थथ्ये भरोसा बिया धाल । पुता सुवर्ण! छँ दु:ख ताये मते । न्ह्यागुहे दु:ख जूसानं बुद्धिमान ज्ञानिम्ह त: धम्ह पुरूष हरेस नया खोयि मखु । मनयात धैर्य यायाँ उत्साह याना हिमत याना त:त:धंगु ज्या याना वयनी । गुलि गुलि त: धंज्वी । उलिउलि अनेक प्रकारया सुख दु खया अनुभोग याय् माली । छन्त दु:ख जुल ख: ३२ स्वोनिह्न कलापि विवाह यानानं छह्न सिगु गर्भ हे पुत्र पुत्रीपि जन्म मजू । थुलिजुलनं रानीपि थिथि विरोधयाना त्वापुया ज्या मात्र वयना अनेगु तालं मनयात आनन्द मज्वीगु कुवचन मात्र खन्यंका छन्त कला पिस दु:ख बिया च्वन । छह्न निह्न स्वह्न प्यह्न जक मखु, ३२ स्वोनिह्न मछि फं चोलेया वयानथ्ये ग: ग: मिसात छं कलापि दु । छह्नस्यं छता छता जक खं न्यंकूसानं स्वोनिता प्रकारया खँ न्यनेमाल । स्वंगु जक खं न्यनेगु ? स्वंगु जक खं सकार यायेगु ? स्वंत जक माने यायेगु ? छन्त त: धंगु मिसा जाल गृहजालं त:त वयन । मामियाा जाले त: वयंह्न न्याथ्यें जुल । आवंलि जूगु ज्वो धुंकल । हानं मेपि स्त्री विवाह याय्गु लिपा लिपा थ्यंकं जन्मजन्मस

थुजोगु दु:ख मजुवीमा । छह्म मिसाजक कला दुपिं मिजंतेहेंजा कला तं मोयि थका ग्याना ज्वी । छंजा थुलिमछि ३२ स्वीनिह्म मिसा तेगु धंग रंग स्वया ध्वने माबले गुलिजक दु:ख बिपत्तिया आकुल व्याकुल ज्वीगु मिसा पुचले ध्वने माल । पुता सुवर्ण कुमार ! छ ध्वे थ्यंक लाह्म ख: । आपालं शास्त्र स्वया सेका सीका च्वंह्म बोना तह्म ख: । बुद्धिष्ट विद्वान पण्डित पिगु संगत याना ह्मिगु मिगु वचन न्यं । सम्यक सम्बुद्ध तथागत बुया बिज्याह्मस्यें सकल थात विश्वे प्राणी दथ थात करूणा तया संसारं मुक्त ज्वीगु अनात्म ज्ञान, शून्यता ज्ञान थ्यंक कना बंह्म जगद्गुरूया चर्य (शुभ कार्य) धमं बयना थथ्ये थासा थुजोगु उत्तपव महाज्ञान लाना सेका सीका संसारं मुक्त जुया तरेजु । एवं प्रकारं धै बिज्याना च्वंह्म भगवान तथागत जगतया गुरू धर्मया ध्वज, धर्मया छत्र, धर्मया दुंगा, धर्मया माझी, धर्मया तापु, ज्ञानया जहाज समान थुजोह्म महर्षि योगी, महायोगी, परमयोगी गुरू, सद्गुरू, महागुरू, परमगुरू जगत रक्षाकर बुद्ध, संबुद्ध, महाबुद्ध, परमबुद्ध तथा बुद्ध संबुद्ध सम्यक संबुद्ध धायेका बिज्याह्म थुजोगु पद कया बिज्याह्मस्यें धयना थंगु, धया थंगु, शास्त्रे च्वया तगु परमशास्त्र बुद्ध शास्त्र महाशास्त्रया खँ न्यना मन थात बोध याना थ:त थ:ह्म शान्ति जुया घोर धैर्य याना च्वं । अले तिनि विद्वान ज्वी । सकसिनं तारिफ नं यायि । संसारं मुक्त ज्वी ।

थथ्ये धै बिज्यागु मांया अमृत वचन न्यना तथाऽस्तु धका थ:गु मने धारणा याना उखुन्हुया खिन समाप्त जुल ।

थुलि परस्पर खँ जुया (३ मास) स्वला वा ध्वला दुबले थ ३२ स्वीनिह्म महारानी मध्ये (पुचले) २१ नीछह्म ह्म महारानी स्त्री बासबी देवी नाम जुया च्वंह्म छह्म दु । थ्वं कुबिद्या, कुमन्त्र सेका थ: स्त्री मध्ये अर्थात् महाराजाया कलापिं स्वीनिह्म मुख्यह्म थोह्म जुया बडामहारानी ज्वीगु इच्छा याना महाराजा थ: पुरूष थात वशीकरण यायेया कारणे नेगु तोनेगुलि आपालं मन्त्र प्रयोग सहित याना नका तोंका विस्तार पूर्वकं थथ्ये यायां लछि दुबले थ पुरूष सुवर्ण नाम जुजु थ कुबिद्या स:ह्म बासबि स्त्रीया बशे लात । थ स्त्री नं थाथ्ये ध्वना

छँ या अधिकार बिलकूल बनोवस्या फुकं बासवी स्त्रीया ल्हाते लात । व स्त्रीया ल्वा जक सोया बंगु कोथाय् जक च्वना मेपिं स्त्री रानीगणपिन्त छुंहे वास्ता मयास्ये बासवी स्त्रीया वशे लुब्ध जुया ज्याखँ इत्यादि छुंहे बिचार यायेगु असमर्थ जुयोका च्वन । व दरबारे बासवी रानी स्त्री छम्ह बाहेक अन च्वंपिं फुक सिया महा दुःख जुल । जुजु सुवर्ण कुबिद्या व कुमन्त्रया पासे लाना बासवी स्त्रीया कुशासनया अमलं प्रास ज्वीका मोहे लाना छुं हे भापी नं मफेका मेपिं कलापिं खनकि तं जक म्वयेका वा कटटं न्ह्यया हुंकार स्वभावं भयंकर ज्वीका कलापिन्त कसा यायिगु जुल । मां याःतनं बोबीगु जुल ।

व बासवी धंम्ह कला छम्ह जक लुकुं छिना बुया ज्वी मास्ते वेका व मिसा गन गन वन, अन अन व जुजु ल्यू ल्यू न्ह्यो न्ह्यो जुया व मिसा गन गन च्वन, अन अन जक च्वना सा खना वोहं ल्यू ल्यू ज्वी थ्यँ जुल ।

थथ्ये जुस्येंलि प्रजागण पिसं तथा मेमेपिसं व जुजु यात व बासवी रानी यात धिक्कार यात । थुगु तालं वछि तकया जुल । थथ्ये जुस्येंलि व जुजुया प्रथम बिवाहिता बडामहारानी महाज्ञानी प्रहसिता देवी नं मेपिं फुकसितं चित्त बोध ज्वीक खँ ल्हाना थः पुरुष जुजु सुवर्ण राजायाके बिदा कया थःछँ लिहां वन । अन थःछँ हे बास यात ।

छन्हु प्रहसिता देवी नं व जुजु भातयात भोजनया निमन्त्रणा बिया सःतल । सुवर्ण महाराज खुसी जुया प्रहसिताया थःछँ थः ससले वन । जुजुयात दर्जा अनुसारं मान्यता याना भोजनयाका सन्तुष्ट यात । लिपा प्रहसिता देवीनं खोया खोया बिन्ति यात ।

"भो स्वामी महाराज ! जिगु अपराध बिन्ति छगु न्यना बिज्याहुँ । छलपोलया प्रथम बिवाहिता स्त्री जि खः । जिगु अपराध छुं दुसा माफि फोने । जिगु पाखयँ सन्तान मन्त खः । काय् म्ह्यायपिं मदु खः । थ्व बारे थःगु कुल रक्षा यायेया कारणे हानं हानं बिवाह याना बिज्यात । असल जू । जिके छुंहे रीस रागादि मदु । छलपोल छम्ह बासवी स्त्रीया वशे मोह जुया थःके दुगु ज्ञान बुद्धि

फुकं भ्रष्ट ज्वीका सकसिनं धिक्कार धायेका बिज्यात। जिगु सहस्त्रौं बिन्ति दु। जिगु खं न्यना बिज्याहुं। थन प्यंगू खुगू च्वना बिज्यासा ग्राम स्त्री मोह कुबिद्या कुशासन कुमन्त्रया भ्रमरे लागु फुकं लिकया सुबिद्या सुशासन सुमन्त्रया समूहे लायिगु थ:के ह्लापा मवुगु ज्ञान बुद्धि समेत दया वंगु थिगु चिकित्सा (वास) याना बासवी स्त्री नं कुप्रयोग याना तगु ध्वाथ: ज्वीगु रोग फुकं लायेका सुज्ञाने लायिगु सुप्रसिद्ध (महाज्ञानी) विद्वान जुया छँ लिहाँ बिज्याहुं।

थथ्ये धागु थिगु वचन न्यना प्रहसिता स्त्रीया खं सकार याना बिज्यात। गुह्यजा सुवर्ण महाराज प्रहसिता स्त्रीया जन्म स्थान सम्रले सुवर्ण महाराज च्वना जुया बिज्यात। थ:गु छँ लिहाँ मवंस्ये ससले सन्तुं च्वन।

प्रहसिता वेवोनं शास्त्रज्ञ विज्ञंग (आपालं स:स्यूपिं) विद्वानपिं हया इमिसं धागु कंगु उपवेशानुसारं नियम पालन याना गुह्यजा बासवी स्त्रीनं याना तगु खराबगु कुशासन कुबिद्यां कुमन्त्रं प्रयोग याना तगु फुक याकनं शमन ज्वीगु वास याना असल वस्तु प्रयोग याना महाराज यात रक्षा याना तल।

सुवर्ण जुजु ससले च्वं दन थंगु शब्द पिहाँ वल। बासवी स्त्री छह्म सिया जक तँ पिहाँ वेका च्वन। मेपिं फुकसियाजा खुसि ज्वीका सेले ताया च्वन। मांह्म त:धिह्म मोमखाया थ:छँ वना पुत्र न.प लावनीगु। मेपिं स्त्रीगणपिनं बुजु नाप लावनीगु लिहाँ वंगु। बासवी स्त्री छह्म जक म्रन वना थ: मात मापला मवं। मनं खं ल्हाथि, लिहाँजा वेके, जिस्यू यायेगु।

जुजुं थमंहे सोका थथे धाल। जित बुया च्वंगु स्त्री जालया कुशासन रोग ख:।प्रहसिता वेवी स्त्रीया बुद्धि याना व रोग शान्त जुल। आपो हे मफूगु कुस्त्री या मोह ग्रा: मन्त। जिगु मन ग्रा:शीतल व शान्त जुल। जिके ह्लापां हे बिचार याये फुगु ज्ञान बुद्धि हानं दया वल।

अले व जुजु सुवर्ण यात विद्वान तेसं थथ्ये बिन्ति यात। महाराज! न्यना बिज्याहुं। सोका सेका बिज्याहुं। सत संगत प्राप्त याना बिज्याहुं। बुद्धिष्ठ जुया जन्म जुयागु सार याना बिज्याहुं। भगवान तथागत सम्यक सम्बुद्धया ज्ञान लाना

बिज्याहुं । थ्वसपोलया चर्यं (ज्या) च्वे लागु उत्तम धर्म खँ न्यना बोलाक थ्वीक नुगले बुहाँ बंक मने प्ये पुंक एकचित्त याना तथागत बुद्ध धर्मोपदेश न्यना ज्या याना बिज्याहुं । जगतो हिताय सुखाय लोकानुकम्पाय देवानांच, मनुष्यांनांच । थ्व तथागत बुद्धया चर्यं अथवा बुद्धया सिद्धान्त थुसोका संसारे भ्रोपि जन्म जुया ह्नित योगु सीका तव्वकं सारगु महत्व च्वेलागु ज्ञान थ्व ख धका छलपोलंनं थ्व सीका बिज्याहुं । जगतया अर्थं ख: बिश्व बिश्वे बास याना च्वंपि प्राणीपि दक्को हे हित व सुख ज्वीगु लोक पिन्त अनुकम्पा (करूणा व कृपा) तया फुक प्राणी पिगु सुख दु:ख खना स्वया स्वथा प्राणीपि सुख जुल धका ह्निला लेताय। संसार रूपी पंजले अर्थात् संसार रूपी बन्धने दुने लाका संसार पंजले दुने च्वना सुख जुल धका खुसि जुया च्वन। गुलि प्राणीपि दु:ख जुल धका स्वया ख्वांय् ख्वांय् जुया हितु ह्निला पिगु लें मवस्यें मंपिगु अविद्याया मारकर्म लाका (अनित्य दु:ख) आत्मावादी तीर्थिक तेगु कुशासने च्वना संसारया पंजले दुने बास याना दु:ख जुल धका स्वया हाला च्वन ।

थुजोपि देवता ज्वीमा, दैत्य ज्वीमा, मनुष्यहे ज्वीमा यावत् मेपि नरक बास याना च्वपि पापितहे ज्वीमा पशुपंछि की पतंग इत्यादिपि फुकंहे ज्वीमा दक्व प्राणी पिगु उपरे थुमित हित व सुख ज्वीगु कारणे दक्को लोक वासीपिगु कारणे करूणा व कृपा तया जगत उद्धार याय्या कारणे स्त्री धन राज्य इत्यादि फुकं त्याग याना सुनानं हे याये मफुगु दुष्कर चर्यं ६ वर्ष तक आस्फाण योगं तप चर्यं याना स्कन्धमार १, क्लेशमार २, मृत्युमार ३, देवमार ४ प्यंगु प्रकारया भयंकर संसारया पंजले दुने च्वना म्हिता चों थायिपि मारगण पिन्त त्याका इमिगु ज्ञाने मच्वंस्ये संसार रूपी भयंकरगु पंजले दुने मलायिगु बोधिज्ञान लाना तथागत धायेका सम्यक्सम्बुद्ध भगवान जगतया गुरू जुया बिज्याह्म थुजोह्म गुरू सद्गुरू, महागुरू, परमगुरू धै बिज्यापिसं कंगु धर्मोपदेश न्यना बिज्याहुं ।

मेमेपिगु ज्ञान आत्मावादी जुया तीर्थिकया शासने च्वना मारकर्म लाका संसारयागु अनित्य पंजले दुने बन्धने च्वना ह्नित: हुं थायिगु ख: । थ्वसपोल

तथागत शास्ता जगद् गुरू थं बिज्याग् परमोपदेश थथे खः । आत्मा धैगु नाम किचः थ्यें जक किपालु ह्लायकं स्वेबले दुने थःथ्येंजाःम्ह छम्ह खनी । व वस्तु नित्य मखु अनित्य । छुछु थयन, वहे जक खनी । उकीं ह्लकने दुने थ्वंगु प्रतिबिम्ब गथ्येजा सूर्यया किरणे ल्यूल्यू वंगु छाया (किचः) किपालु व नित्य मापोया व वस्तु यातहे आत्मा धायिगु, थुजोगु किचः आत्मायात नित्य भापोया ज्वीमते । व किचः दहेमदु आत्मा धंगु शब्द बाल बुद्धि खः । आत्मा मदु एवं आत्मा मखु ह्लकं नित्य मखु । ह्लकं मदेवं किच नं दंमखु । अोसं मथ्यंकं ह्लकं नं दुने खने दंमखु । थंगु यथार्थ ज्ञान अनात्म बुद्ध ज्ञान खः । थ्वहे उज्व ज्ञाने पलाछिना वंसा तिनि अनित्यगु दुःखमय संसार पंजले दुने लायिमखु । कारण संसार रूपी पंजले दुने च्वना दुःख भोग याये माली मखु । थ्व खंया महत्व गथ्ये दुल धाःसा मेपिं संसार पंजले दुने च्वना दुःखसिया ह्यिता च्वं धायिपिं खः । थ्व मार पापिया ज्ञान खः ।

तथागत बुद्धं छु थं बिज्यात– संसारया पंजले दुने च्वना दुःख सिया ह्यिता च्वने मते अनात्म ज्ञाने पलाछिना संसारया पंजः स्यंका मेयाय् मुक्त ज्वीगु मोक्ष-पुरे दुने च्वना जन्म मरणया दुःखं छुते ज्वीगु तःधंगु पदवी दु । व पदवी ह्यसीका का । थ्व उपदेश च्वेलागु तथागत या बुद्धोपदेश न्यना सेका भिंगु मार्ग पलाछिना बिज्याहुं । दुःख धंगु कदापि गुबलेंहे ज्वीमखु ।

थुजोगु सुवचन न्यना सुवर्ण जुजु अत्यन्त खुसि जुया तथाऽस्तु याना प्रहसिता देवी नापं विद्वान पिसं लिका थःगु छें दरबारे लिहां बिज्यात ।

मां यागु ख्वा दर्शन याना प्रणाम याये धुस्येंलि थः स्त्रीपिं मेपिं प्रजागण पिनं सःता सकल यात संबोधन याना कुशलया खं छलफल याये धुंकालि सुवर्ण जुजुं आज्ञा जुल ।

जिगु रोम लायकेया कारणे जक प्रथम रानी प्रहसिता देवीया जन्म स्थान जि ससले निला स्वला धेंथ्यें बास याना वया । जुजु ससले च्वं बन धंगु शब्द उच्चारण जूगु जि न्यना । जि नेगु, तोनेगु, पुनेगु इत्यादि मदया दुःख जुया च्वं

वमागु मखु । जिगु स्वास्थ्यया लागि रोग लायेकेया कारणं अक ससले च्वना वयागु खः । मेगु छुं कारणं मखु । थ:गु शरीर स्वस्थ्य आनन्द यायेत गन च्वना जिस , अनहे सकलेंहे वनी । ससले च्वने मज्यू, मत्यो धागु छगु कारण दु खः । व खं गथ्ये धा:सा मिसा थेंह्न पुरुषया हस्ते वा विवाह यायेसिधलकि थ: जन्म जुयागु छेँ (थ: छेँ) धायि अन सी मत्यो । अगति लायि, थ: छेँ मभिनो धँगु छगु धापु दु । थ: जन्म जुयागु छेँ हे मिसा मचा (म्हयाय् मचा) सी मज्यू धास्येंलि व म्हयाय् मचाया मात जिलाजं अर्थात् ससले च्वना सिना वने त्येंला? मत्यो हे खं । थ्वहे कारणं जिलाजं ससले सिनावने मत्यो धँगु धापु छगु बिचारणीयया खँ खः । ससले जिलाजं निमन्त्रणा यायि । वनाहे च्वंन, नयाहे च्वंन । गनं तापापिं जिलाजं तापा तापागु ससले वने बले च्यान्हु छगु ह्प्ता बाछि लछि निला प्यलानं च्वना नया वया च्वंगु दु । अले जिलाजं ससले च्वने मत्य: धँगु शब्दया खँ यथार्थ जुलला ?। मनूते खँ जक ह्लाये द:सा गा: । बिचारवान् ज्वी फकेमा। ससले जिलाजं च्वने त्य: । जिलाजं ससले सी मत्य: । बौ घुंह्म म्ह्याय् मचानं थ: छेँ सी मत्य: । थुलिहे खः । मत्य: धाल । छु ज्वीगु, गुगु ज्वीगु व खं सुनानं बोलाक निर्णय याये मफु । व याये मत्य:, थ्व याये मत्य:, धायि छाय् मत्य: धका न्यंसा कने मस: । कनेगु हेनं मदु । थजागु यात अयथार्थ अन्ध विश्वास धायि । याये त्य: याये मत्य: इत्यादिया । खँ न्यने बले कने स:गु कनेफुगु कनेगु दुगु खंयात यथार्थ विश्वास धायि । अयथार्थंगु अन्ध विश्वासया खँ तोता छोये फकेमा । यथार्थंगु विश्वासया खँ ज्याखँ मात्र माने यायेगु । जि मसया मसिया बहु बिवाह याना आपालं स्त्रीपिं कला तया थ: थ:ह्म दु:ख सिया जुया । काय् मचा मदुसा मन्तहे याना बहु बिवाह आपालं स्त्रीगणपिं कला तया थ: थ:ह्म दु:ख सिया ज्वी मते । सकल याके थ्व खँ नुगले दुहां वनेमा ।

थुलि धया रानीपिं नापं वुने बैठके कोयाय् वना मां या न्ह्योने च्वं वन । वासवी रानी नापं तया हानं जुजुं थथे धाल– जित थ्ये स्वंतनं मज्वीमा । जित स्त्री जालया कुशासन कुमन्त्र कुविद्या भ्रमरे लाना मोह जुया छगु खराबी ज्ञान

बुद्धि हीन जुया वँ ज्वोगु उन्मत्त रोगं थिल। बुद्धिमानी ज्ञानीह्म प्रथम बिवाहिता रानी सुप्रहसितायागु बुद्धि थौं वँ रोगं जित मुक्त जुल। जि वँ ज्वीत ठीक ज्वी धंकूगु खः। छँ आपालं स्त्री जाले च्वना वास याये मजूगुलि, ज्यामछिगुलि जिगु रोग लाय्केया कारणं अक प्रथम रानी प्रहसिता देवी यागु थः छँ च्वं वनागु खः। थुलि धाये धुंका बासवी रानी स्त्री यागु ल्वा स्वया हानं बुजुं धाल– बासवी स्त्री ! छन्त सिलपौ बीत्यना। जि पुजु खः। छं मातनं खः। छ फोने धाः छ खना जि तच्वोक खुसि जुया लयेताल। याकनं धाः। मेपिं रानी स्त्रीगणपिनि थ्व योह्म कलायात छ वरदान बीनथ्यें धका नुगः मछिका च्वन। बासवी स्त्री ह्म खाका ग्याना अा थःसा जित छ यायिनथ्यें, छ धायिन धका थःमं यानागु कुकर्म मत्यःगु कर्म लुमंका ग्यां ग्यां बिन्ति यात। भो महाराज स्वामी ! जिगु अपराध क्षमा, जि मसिसें ममता अहंकारं छलपोल यात मनुष्ये मखुगु वस्तु प्रयोग याना नकागु तोंकागु दु खः। आवंलि सत्यनं याये मखु। सहस्त्र बिन्ति। क्षमा याना बिज्याहुं। धका भातयागु तुति भोपुया सबल।

बुजुं तं पिकया धाल– दुष्ट स्त्री बासवी ! छंगु जन्म धिक्कार। छंगु ल्हातिं जि थनिनिसें छुं हे नये तोने मखु। छ पिहां हुं। जिगु थ्व दरबारे छँ च्वने मदु। छ योयाय् हुं, थः छँ हे हुं। छ गन वनेगु इच्छा दु अन हुं। थौं हे पिहां हुं।

थ्व खँ न्यना मेपिं रानी स्त्रीपिं लेलेताया च्वन। मोह्म सिया छु धाये छु धाये जुया सुंक च्वना च्वन। मेपिनं अले जुया च्वन। गुह्मखा बुद्धिमानी प्रथम बिवाहिता रानी स्त्री प्रहसिता देवी बुजुया न्ह्योने वना भातया तुति (पालिस) भोपुया थथ्यं बिन्ति यात।

भो महाराज स्वामी ! थ बासवी जि थथ्येंहे खः। छलपोलं बिवाह याह्म स्त्री प्रेमयाना तःह्म खः। हनं थंगु सकलया दु। थंगु अन्याय दुगु फुकं वाछोया थंगु गुणयात लुमंका प्रेम याना बिज्याहुं। थ्वंत पिछोत धाःसा जिनं च्वने मखु। पिहां वने। थ्व थथ्येंहे गन वन, अनहे वने। थ्व जि भरोसा बिया रक्षा यायेगु

कारणे थ्व लिसे ल्यू ल्यू जिनं अवश्य पिहाँ वने जुल। मखुसा क्षिपिं सकलें मिले जुया तथागत यागु धर्मोपदेश न्यना भिगु लें पला छिना जन्म बिते याये।

अले मेपिं सकल स्त्री पिसंनं थथ्यंहे बिन्ति यात। सुवर्ण जुजुं लिपा क्रोध शान्त जुया वन। तं शान्त याना बासवी स्त्रीयात त्वा स्वया घाल– म्वाल। छंगु अपराध दयको वाँछोये धुन। आवंलि सत्यनं याये मखुत थका सत्य वचन या। छं सत्य वचन पालन याना प्रहसिता ततां धागु खँ न्यना वंत टहल याना बालाक थ्व छँ जि माँ यात नं सुबिचार याना च्वं। इत्यादि खँ ल्हाना सम्झे यात।

अनंलि सुवर्ण जुजुं बुद्धिष्ठ विद्वान पण्डितपिं सःता थुमिगु पाख्यें तथागत सद्गुरु बुद्धोपदेश बोधि ज्ञान यागु खँ न्यना सकलयात न्यंका प्रजागणपिन्तनं भिन्नकं न्याय नीतियाकं पालन याना राज्य भोगयाना च्वं च्वं छन्हु माँह्म बिमला देवी यात काल प्रवेश जुल। बिमला देवी राजमाता बृद्ध रोगं स्वर्गारोहण जुल। कायह्म सुवर्ण जुजुं थः माँयागु नामं मिखाय् ख्वबि वेका मागु तक अग्नि संस्कार यानां ज्या सिधेकल।

एवं प्रकारं कालदिन बिते याना च्व च्वं छन्हु सुवर्ण जुजु यातनं रोग प्रवेश जुया थःगु शरीर तोता प्राण पिहाँ वन धाई। व जुजु मृत्यु जुल।

सन्तान मदुगुलिं प्रथम बिवाहिता स्त्री रानी प्रहसिता देवीं नं मृतक ८ः पुरुष यात मागु तक धर्म याना श्मशाने यंका थह्यंहे अग्नि संस्कार याना मृत्यु जूह्म राजा सुवर्ण नापं च्वना प्रजा सकल यात शुभ आशिर्वाद बिया थःनं भात लिसे सत्य सतीवन। थयात सहगामी धर्म धाई।

भात मृत्यु जुल धाःसा वनापं हे च्वना सती वनीह्म स्त्री यात सहगामी धर्म धाई। स्वर्गवासे देव देवी धायेका स्वर्गवास या वन।

उगु बखते बाँकी दुपिं ३१ स्वीछह्म रानी स्त्रीगणपिनं प्रहसिता देवीनं याथ्यें क्रमशः फुक्क स्त्री रानीपिनं सुवर्ण जुजु मृतक शरीर नापं हे च्वना श्मशाने सकलें सती वन। सिना वन।

व सुवर्ण जुजुया सन्तान मदुगुलि जयश्येन राजा त्वाय् अबु जुजुया पुत्रीया

पाखें बुद्ध (बोहिस्थ) छम् दीपश्येन राजा सिना वोंह्म सुवर्ण जुजु यागु राज्य शासन चले याना वन ।

थुलि नेपाले जूगु, नेपाले ह्नापां जुया वंगु इतिहासया खँ तथा वंशावलीनं उल्लेख जुया च्वंगु चित्र विचित्रया रहस्यमय धर्मोपदेशया खँ बिलि बिलि आया च्वंगु व्रतावदान माला धर्म शास्त्रोक्त सुवर्ण नृपाऽवदान सुवर्ण राजाया जन्म चरित्र परिचय विषय खँ समाप्त जुल । शुभम् ।

थ्व खँ न्यना सकलया जय महा मंगलोदय जुईमा । अस्तु ।

थजागु प्रकारं व्रतावदान इतिहास यागु अर्थ अनुवाद याना च्वया बिज्याह्म पूज्य अबुजु स्वर्गीय पं. वंद्य आशाकाजी वज्राचार्य यागु हस्त लिखित यथावत् उद्धरण याना प्रकाश यानागु जुल ।

। शुभ मंगलं भवंतु ।

निवेदक:- सद्धर्मराज वज्राचार्य

नेपाले नेवा समाज (थिति) यागु छधो पुच:

१. ह्मस्वंगु मुखावलोकन	– यो मर्यादाया नियम ।
२. साख: पो विया जात: कायेगु	– यागु हे खत धका सत्यताया ज्या ।
३. १० ग्वे व रू ११– तया ग्वे वीगु	– १० भौग्व ग्वे दशेन्द्रिय साक्षी जुगु ।
४ फलफूल वीगु	– मन मिले जुल धाधा स्नेह प्रेमया ज्या ।
५. नीक मधि बीगु	– सकसितं खबर बीगु धाधा ।
६. लाखा मधि बीगु	– कन्याया पासापि व वया ईष्टमित्र पिन्त मधि विया कोस: खंकेगु ज्या ।
७. कन्यां न्ह्याकेगु ज्या	– स्वयम्वर या प्रमाण ।
८. निष्ठाया ज्या	– पुरुषया विवाह माइत पत्र स्वनागो वयना वचन कायेगु ज्या ।
६. अन्त वनेगु	– कन्यादान कावनेगु जुन । कन्यादान कायेगु ज्या ।
१०. पिखालखुस विचार्ग	– मुकुन्दा संघपि मुंका साक्षी तया खं ह्लायेगु ।
११. भौमचा हेगु	– पिखालखुस वलि विया लसकुसया ज्या ।
१२. होंकेगु	– सहजयान सहभोजन ।
१३. खोया ज्या	– सं प्याकेगु तन्त्र यानया ज्या ।
१४. कुमारी पूजा	– प्रागमे दुध्याका समाजे तेगु ज्या ।
१५. बिवाहोत्सव	– सकल यात निमन्त्रणा विया भोजन बीगु ।
१६. माजु भौमचाया चिप नेगु	– लस भू याना कलं वाके छ्वेगु ज्या ।
१७. मां अबुजुं म्ह्याय्या ख्वा सोयेगु	– पुत्री यात सगं, मंगल ज्वीगु ज्या ।
१८. जिलाजं यात निमन्त्रणा	– निह्मसितं सगं, मंगल ज्वीगु ज्या ।
१६. समजो या भेट	– समजी स्वायेगु । निगु छें नं छगु स्वाकेगु ।

नेपाले नेवा समाज थिति थुगु प्रकारं गृहस्थिया कुल धर्म महायान धर्म व सहज याने स्वायेगु ज्या जुगु ख: । सर्वार्थ सिद्ध बोधिसत्व सहजयाने स्वाके धुंका तिनि छें नं प्याहाँ बिज्यायेत बोधिज्ञान लाभया लागि तपश्चर्यं अभिनिष्क्रमण जुया बिज्यात ।

लेखक:– स्व. पं आशाकाजी वज्राचार्य

सद्धर्मराज बज्राचार्य पाखें प्रकाश जूगु सफू

१ – सद्धर्म पुण्डरीक वैपुल्य सुत्रम् ।
(बौद्ध ग्रन्थ नवसूत्र मध्ये अमुल्य रत्न नेपाल भाषा अर्थ सहित ।)

२ – बुद्ध जननी मायादेवी व लुम्बिनी ।
(माया देवी यागु अतीत कालया म्वं ।)

३ – कर्मफल यागु वाखं ।
(प्राणी पिगु कर्म विपाक यागु ख्वं ।)

४ – षडक्षरी लोकेश्वर करूणामयं उद्धार यागु पूजित प्रतिष्ठा ।
(अनुवादक:– स्व. प. आशाकाजी वज्राचार्य)

५ – बुद्ध स्तोत्र धारणी पाठ । दान सफूया ।

६ – सुवर्ण नृपाऽवदान नेपाल भाषा ।
(अनुवादक:– स्व. पं. आशाकाजी वज्राचार्य)

थन वासः नं दु ।

– दुबिनाशक पाउडर
– ग्वालि तज्यागुया मल्हम
– पाचन शक्ति वर्धक
– जण्डिस यागु वासः व अमलपित्त नाशक

टेगाना –

कविराज सद्धर्मराज बज्राचार्य
ल. पु. नकबहील, अथबाहा: ।